

FOAIE

пептръ

МШТЕ, ШМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 20.

Luni, 15. Maiu.

1844.

КЪВИНТЕ

прин Екселенція Са Іосіф Раіачич дн
обіектѣл реліціонал дн табла магнацілор
зіоа 4. ші 6. Септемврие 1843 ростиѣ.

(Днкеіере.)

Маї ретъне, ка депѣтація регніколаръ съ кѣноаскъ пѣтерѣл съфлетелор ші ал парохіилор, съ кѣноаскъ кѣш сънт ачесте дотате, ші каре сънт фѣлтѣніле провинтелор вісеріченці. Тоате ачесте сънт Маіестатеі Сале ші Дналтѣртелор дікастеріі вінекъпоскъте; ші де нѣ ар фі ачеста, фоарте зшор се пот кѣноаше де пліп прин діедезаниі епіскопі дн тімн де треі лѣні; кѣчї дн тот апѣл конскріереа ачестѣра се фаче прин протопопі ші се тріміте епіскопілор. Фѣлтѣніле провинтелор вісеріченці сънт днсъш понорѣл, кареле зідеѣе вісерічі, ші дѣнъ пѣтїоцъ кѣ челе де ліпсъ ле інзестреазъ. — Маї декарте сърачеле лор аша пѣміте касе сънт адміністрате прин доісаѣ маї тѣлці а локѣрилор фрѣнтані кѣ днкърѣереа парохіалї, консісторіей, домнілор пропріетарі де пѣтѣнт, аѣ ші а персоанелор магистратѣале, тотдеазна днсъш дѣнъ прескріселе дела маї палѣл лок порте. Аічі нѣпочѣз, ка съ нѣ обсервез кѣ змїліоцъ. кѣ шѣлт

маї віне с'ар фі ажѣтат понорѣлї, дакъ тѣрїт. Сс. ші Рр. ар фі венїт ла ачѣа вінефѣкътоаре ідеѣ, ка аша леѣе съ пропѣлъ, кареа пре Домніле де пѣтѣнт ле ар облега, ка пре съпзшї лор съї днзестрезе кѣ вісерічі, школї ші кортеле парохіале, ка дотадїа парохіилор ші днвѣцѣторілор, де нѣ де тот, варем де о парте асъпра са съ о прїшеаскъ, — каре фѣрѣ орї че депѣтаціе регніколаръ се поате фаче. Іаръ дакъ регніколара депѣтаціе, ші кѣ ачѣаста, аѣ фѣрѣ де ачѣаста понорѣл прин депѣтації съї пептрѣ прескъѣтѣрареа сѣс пѣмітелор лѣкрѣрї ар треѣшї съ се адѣне; атѣнчі Тїмішоара нѣ шї се vede а фі пептрѣ ачѣеа лок дндетѣнат, дїн дѣоъ прїчіні: — 1. кѣ маї пѣціп 10 стації стѣ афаръ де чептрѣм (пѣнкѣл де мїжлок); 2. кѣ архївамітрополїтанъ, дїн кареа тѣлѣте ажѣтѣтоаре мїжлоаче с'ар пѣтѣа скоате, нѣ ар пѣтѣа фї ла тѣлѣ. Пептрѣ сконѣл ачѣаста маї дндетѣлѣ ші маї кѣвіпчѣс лок е Карловіцѣл, зна пептрѣ ачѣеа, кѣ зачѣ дн мїжлокѣл понорѣлї пострѣ, іаръ алѣта, кѣ аічі е сказнѣл мітрополїтан; аѣ дакъ ачѣст дїн орї каре-ва прїчіні нѣ ар пѣлѣча, атѣнчі Неонланта (Новїсадѣл), кареле пѣмаї кѣ о жѣтѣтате де стаціе е дндетѣртат де Карловіц. Іаръ пѣмерѣл

депѣтаціѡмъ попорѣзѣи дн §§ 62 ші 63 а преіндѣратѣлѣи рескриптъ декіарѣторѣи віне сѣаѣ кѣмпѣлат ші тѣрѣніит, кареле де сѣр дѣтѣлѣи ші ар трече престо еквілібрѣла дѣтре класе ші репрезѣнтациіи попорѣзѣи, ар кѣдеа мішѣлѣлѣи попор спре маі маре грезтате.

Ѣна ші маі рѣтѣне деспре провѣзѣл ачест артѣкѣл де леде а кѣвѣтата, адекѣ де лѣпѣдареа челѣи векѣи ші дѣтродѣчереа челѣи поѣ календар. Кѣнд патріархѣл Арсеніе Черновіч де Маіестатеа Са ром. дѣпѣрат ші реде апост. а дѣгаріеі, фѣрїчітѣл Леополд I. фѣсесе прокіемат, ка кѣ попоареле грїжеі лѣи дѣпрезѣте сѣ се скоале дѣ контра тїрѣніеі Тѣрчілор, ші кѣ остѣшїмеа лѣи сѣ се зпїаскѣ, зрѣтѣоареле і фѣгѣдѣеце мареле ачел дѣпѣрат ші реде дѣ дїпломата дїн 6. Апр. 1690. „Фѣгѣдѣім воаѣ тѣтѣрор зіселор попоаре ші провінціі, каре поаѣ ка реде лѣи дѣгаріеі дѣнѣ дѣрѣнт сѣнт сѣпѣсе, ші каре ші де акѣт дѣнѣ леде вор авѣ а се сѣпѣне, ка нѣстрѣнд маі алес лївертатеа релѣціі сале, ші адецерїі де прїнц. прївілецііле ші дѣрѣтѣрїле, сѣ фїціі сѣпѣаціі де пѣвлїчіле грезтѣдїі ші контрївѣцііе, — аїчіі се іаѣ афарѣ ачеле векї дѣрѣтѣрї, каре маі пайпте де дѣкѣрѣереа Тѣрчілор реціі ші дошпїі де пѣшѣнт обїчѣзїт ле авѣаѣ — фѣрѣ пѣзмаі ла дѣтѣшїлареа лїнѣсїі де вѣтѣи, знде пѣнтрѣ дѣсаш а воастрѣ тѣлѣтїнцѣ ші скѣтїнцѣ, ка о dare de вѣлѣ воїе, дѣнѣ пѣтїнцѣ ажѣторїѣл чел де лїнѣсѣ ведїі да, кѣ каре остѣшїмеа поастрѣ сѣр пѣтеа дїне, провінцііле апѣра ші грезтѣціле вѣтѣїі спрїжіні, — іарѣ кѣнд жѣгѣл тѣрѣчѣск се ва скѣтѣра, тоате дѣ форѣтѣ статорїкѣ ші кѣвїіачѣс рѣнд пѣнтрѣ вїі-

торїѣ дѣнѣ поѣта ші дѣдѣствлареа воастрѣ ле vom адѣче, ші рѣдѣнд фїецеѣкѣрѣїа дѣрѣтѣрїле сале, лївертатеа релѣціі, прївілеціілор ші алт ла тоціі ші фїецеѣкѣрѣїа vom фаче дѣрѣтате, адевѣрїнцѣле мілеї, дѣдѣрѣрїі, вѣпѣтѣціі ші скѣтїреї поастрѣ пѣрїнѣнціі ла тоціі де комѣн тотѣдеаѣна арѣтѣнд. — Фѣгѣдѣім афарѣ де ачѣеста дѣрѣім ші дѣгѣдѣім тѣтѣрор ші фїецеѣкѣрѣора лївера стѣпѣнїре а вѣдѣрїлор сѣаѣ мїнѣкѣтоаре сѣаѣ пѣмїшкѣтоаре, орї каре ла марїніі дѣла тѣрчіі сѣаѣ лѣат.“ — Дѣсѣ де орѣ че Маіестатеа Са дѣпѣратѣл фѣарте ѣенѣрал дѣ дїпломата ачѣеста сѣаѣ еспрїмат, пѣдѣдѣствлѣндѣсе кѣ ачѣеста патріархѣл, трїміте пре Іѣнополїтанѣл епїскоп Ісаїа Дїаковїч кѣ депѣтацііе ла дѣпѣратѣл спре а се рѣга преаплекат, ка Маіестатеа Са дѣтре алтеле маі вѣртос дѣтревїндѣареа векїлѣи календарїѣ лѣи ші попорѣзѣи де релѣеа лѣи сѣ вїневоїаскѣ аї дѣвѣзна, каре Маіестатеа Са прїнѣвоава дїпломѣт дѣ 21. Авгѣст ачеле апї преіндѣрат аѣ ші дѣгѣдѣїт кѣ ачѣесте кѣвїнѣте: Ка вѣлѣндецѣле ші дѣлѣеада дѣпѣрѣдїреї ші стѣпѣнїреї поастрѣ де лок ла дѣчѣпѣт сѣ ле сїнцііі, черерїле воастрѣ кѣ дѣпѣскѣта поаѣ вѣпѣтате дѣ сокотїнцѣ лѣвѣндѣле преіндѣрат ам хотѣрѣт: Ка дѣпѣ дѣтїна вїсерїчіі рѣсѣрїтѣлѣи греко-пѣзпїте ші дѣнѣ норѣва векїлѣи календар словѣд сѣ вѣ дїнеціі, ші прѣкѣт пѣнѣ акѣт, аша ші де ічіі пайпте нїчіі дѣла зпеле — фїе вїсерїчѣнціі, фїе лѣменціі дѣрегѣторїі, нїчіі о сѣпѣрѣре сѣ пѣ вї се факѣ, ші словѣд сѣ вѣ фїе дѣтре вої ші кѣ спѣселе воастрѣ дїн пагїа ші лїтѣва воастрѣ архїеписѣкоп а пѣне, пре кареле статѣл вїсерїчѣск дѣпрѣзѣлѣ кѣ чел лѣтѣсѣ вор алѣде,

ші ачел архієпископ съ айбъ пѣтере къ тоате вісерічїле рѣсърїтене лївер де а діспѣне, епископі де а сѣїнци, преодї дї мѣпѣстїрї де а рѣндзі, вісерічї знде ва фї де лїпсъ къ дїсѣнш а ле сале а зїдї, дї четѣдї, ораше шї сате пѣсторї сѣфлетешї де а ашеза; къ зп кѣвѣнт съ айбъ, — ка шї пѣль акѣм — пѣтере де а кѣрмзі вісерічїле шї комѣнїтѣдїле де кредїнда греко-рѣсърїтеанѣ, шї къ дїсѣншїта вісерічїеаска авторїтате прїп пѣтереа прївїлецілор дела предечесорї пощрїї ферїчїт ренѣосадїї кѣндѣа реці аї Ȭнгарїей воаз дѣрѣїте дї тоатъ Гречїа, Расчїа, Бѣлгарїа, Далмаціа, Боснїа, Іенополіа шї Хердеговїна, прекѣм шї дї Ȭнгарїа шї Кроаціа, знде акѣм къ фапта се аѣлѣ, — дїтрѣ кѣт шї пѣль кѣнд тодї шї фїенцекареле поаз кредїнчоншї шї аплекадї вор фї, а діспѣне; маї департе статѣрїле вісерічїешї, прекѣм архїєпископѣл, епископї шї монахї шї тодї орї де че рѣнд преодї де кредїнда греко-рѣсърїтеанѣ дї мѣпѣстїрї шї вісерічї съ поатъ діспѣне аша, ка нїме съ пѣ кѣтезе дї пѣмїтеле воастре мѣпѣстїрї, вісерічї шї комѣнїтѣдї врео сілїре съ факѣ.“ — Дѣпѣче добѣндїсе ачеаста патрїархѣл, пѣ пѣмаї къ тодї аї сѣї, карїї пѣтеаѣ пѣрга арте, оастей рецешї с'аѣ дїпрезнат, чї дїкъ маї 40,000 фамїлії дї дешертата реціте аѣ дѣс шї локѣиторїї ачестїа аѣ дїмѣлїт. Тоате ачесте ле дїтѣреск, шї маї мѣлте алтеле дѣрѣеск шї даѣ фїї сѣї Іосїф I. шї Карол VI. шї фїа ачестїа Марїа Тересїа, кареа токма ачеаста, адекѣ де календар аѣ адаогат шї прїп дїдѣратѣл рескрїпт декїарѣторїѣ дїп 16. Іуліе 1779 аѣ ашезат. — Ачеаста аѣ фост прїчина, фѣрѣ кареа патрїархѣл къ попорѣл

сѣрѣеск нїчї кѣнд дела каселе сале пѣ с'ар фї мїшкат, — адекѣ, дакѣ дїмѣпѣратѣл шї рецеле календарїѣл къ кареле сізѣвеле вісерічїешї сѣнт дї стрїмѣтѣ легѣтѣрѣ, пѣ с'ар фї легѣтѣт ал дїпѣ дїтрег шї сѣзїтї къ ворѣа са рецеаскѣ. Де аїчї сінгѣр де сіне зрмеазѣ, къ дїтревареа ачеаста де календарїѣ е вѣпа віедїї вісерічїї поастре, шї къ ачееа атѣрпѣ де токмелеле фѣкѣте де реції апостолїчї къ патрїархѣл шї дїтрегѣл греко-пѣзнїтѣл попор; дечї нїчї знде пѣ поате дїтревареа ачеаста фѣрѣ таре вѣтѣшаре а токмелелор, дрептѣрїлор шї къ тарї жертѣе кѣштїгателор прївїлеції съ се десѣатѣ, декѣт дї адѣнарѣа націоналѣ, аша дар нїчї декѣм дї регнїколара депѣтаціе.

Шї ачесте сѣнт дїѣладате д. реціе а Ȭнгарїей прїнчїне шї дїпалтѣрїцілор магнації, каре ам авѣт а ле спѣне ла а доа пропозїціе а тѣрїт. Сс. шї Рр., адекѣ ла ачеле обїекте, — каре прїп регнїколара депѣтаціе с'ар десѣате, — дїп каре лѣмѣрїт се vede, къ регнїколара депѣтаціе пѣ е нїчї кѣт де лїпсъ, нїчї се поате дїгѣдзі шї де ачееа, кѣчї дїпса е къ тотѣл контрарѣ дрептѣрїлор Маїестатеї Сале, дрептѣрїлор клерѣлї шї попорѣлї, каре дї леѣеа арѣтатѣ шї дї прївїлеціїле челе къ преаскѣмп преѣ кѣштїгате сѣнт дїтемеїате.

Дїсѣ дакѣ дїпѣлїціеа воастрѣ, дїпалтѣрїції магнації шї тѣрїтеле Сс. шї Рр. поаз шї попорѣлї пострѣ, прекѣм еѣ нїчї кѣт пѣ мѣ дїдоеск — дїп інїмѣ до-реск а ажѣта; аша пої рѣгѣм, ка съ вѣ дїдѣрації ла преасфїнціта Са Маїестате къ пѣтерпїкѣл сѣѣ кѣвѣнт а конфїтїї, ка поаз конгрес кѣт маї кѣрѣнд съ нї се дїгѣдзіе

*)

а серва предндзрат, ла каре деспре тоа-те лъкръриле поастрє сінгърі ам пзтє съ пе сфътзѣм; іаръ дзпъ ачєєа съ се апєзе прїп леңе шї ачєєа, ка пої ла чеї маї дїп-тзї треї анї конгрєс партїкълар, ла алцї треї анї сїнод єпїскопал, — іаръ дзпъ ачєєа іаръш ла треї анї конгрєс цєнерал тогдєазна съ пзтем цїнеа. Маї пе зртъ, ка съ се апєзе одагъ зп саъ маї мзлцї рефєрєндї дїп оамєнїї поцрїї кз атърпъ-торїѣл персонал ла дпалтмърїта канцєларїє шї рецєскзл локодїиторїѣл конзілізм, шї ка лор пз пзмаї съ се дпгъдзїє дп-кърцєрєа шї дп алтє кърцї шї рецєцї дє-регъторїї, чї ка аколо кз дпсан фантє съ се шї прїмїаскъ, ка аша шї пої одагъ съ пзтем зїчє, шї дп топ дє вькърїє стрї-га: Лєцєа є сфъпт адевър шї пої сьптєм адевърацїї аї патрїєї фїї, — патрїа поа-стръ пз є тъштєхъ, чї мзтъ адевъратъ, карєа шї прє пої, ка шї прє чєїалалцї фїї аї сьї пе ськѣтєцє кз асємєнє мзтєаскъ їзвїрє.

ДНКЪ КЪТЕВА ДНСЕМНЪРЇ АСЪ-ПРА ЛІМБЕЇ РОМЪНЕЦЇ.

Маї мзлцї лїтерадї дп маї мзлтє ржндзрї аъ ворвїт шї аъ скрїє дєспрє лїм-ва ромънєаскъ, пе кжд еа се реформа, сєаъ маї бїнє а зїчє пе кжд о апзкєсє фрї-гърїлє реформєї шї мапїа дє а о дпавъцї. Ромънїї дїп прїнчїпатърї чєа маї марє партє, скїтмъндзшї портзл, сєаъ дзпъ лїм-ва дє астъзї костїзмъл лор шї дтъръ-кждзсє францозєцє, пєтцєцє сєаъ дп цєнерал європєнєцє, сєаъ апзкат дє с'аъ фъбзт шї її кроїторї дє страїє*) пєптръ

лїмъ, шї прєкзт прїмєск страїєлє дзпъ мода європєнєаскъ, аша прїмєск шї кз-вїнтєлє стрєїнє. Кжт дп прївїрєа портъ-лзї пот авє дрєптатє, пєптръ-къ шї ачєл дє маї дпайнтє єрє стрєїн, дрєпт карє пот алєцє пе ачєл чє лє сє ва пърє маї по-трївїт, фїє орї кжт дє дппзїєт шї дппєстрї-цат, дар кз лїмва ашї рѣга съ пз о прєа сьчєаскъ.

Длзї Рєдакторъл Кърїєрълзї ромънєск, прє карєлє 'л стїмєз дїп тоатъ їнїма, дп-партє пе лїтерадїї ромънїї дп треї класє, адекъ дп рєгалї, радїкалї шї juste milieu; дпсъ єъ маї гъсєск о марє партє, чє пз сє цїп дє нїчї зпа дїп ачєстє класє; пєп-тръ-къ нїчї зпа, ва нїчї чєа радїкалъ пз шїаъ хотърът лъмърїт прїнчїпїлє шї тз-стрєлє сжнт дпгъ неконсєквєнтє дп лъкръ-рїлє салє, дрєпт карє чєтїторїї тъ вор-єрта шї прє мїнє дє тъ вор афла некон-сєквєнт. Єъ дпї кзпоск грєшєлєлє шї дпдоєлєлє прєкзт шї алцїї поатє, дар чє сь фак? Пот єъ сь дндрєпт лзтєа кз з-търъл? шї апої дє пз воїз маїмъца шї єъ пе алцїї, Длор тъ вор рїдє. Дар єъ тъ рог Длор лїтерадї, маї вжртос радї-калї, сь пе дпцєлєцєт пзцїп маї дє а-проапє. Єъ дпї воїз аццєрнє сїмволзл крєдїцєї тєлє пєптръ о лїмъ шї дакъ вєцї фї ортодокї кз мїнє, апої крєд къ вом шї скрїє тот зпа; іаръ дє вєцї фї єрєтїчї, дє орї карє алтє сєктє, апої трє-въє а цїнє совоаръ спрє а доведї карє dogme граматїчєцї сжнт маї тємєїнїчє. Аша дар

єтраїє; аїчї ла Брашов шї зп о партє а дъ-рєї ромънєцїї страїѣл єстє кз карє тє жо-нєрї дп пат, - страїѣл сєаъ дол. Red.

*) Ла хайнє, вєнїшїнтє, фрѣцїї молдовєнїї зїк

Арт. 1. Лѣмба слѣжеде а ростѣ идеї ле шѣ кѣцитѣрїле поастрѣ прїп вїѣ граїѣ саѣ дѣскрїе, асѣсел, ка съ фїм дѣцелешї де тодї чеї че сѣнт дѣ старѣ съ прїчеанѣ ачелѣ идеї саѣ кѣцитѣрї.

Арт. 2. Фїндкѣ нѣ не наѣем дѣвѣцадї, чї трѣвѣ съ дѣвѣдем, шї де дѣвѣдат авем преа дѣствѣ нѣ нѣмаї лѣмба дѣ карѣа не наѣем, чї шї алѣ лѣмбї стрѣїне, їарѣ маї алес шїїнѣ, де ачѣеа дѣвѣцѣтѣрїле трѣвѣ съ не се факѣ прїп кїнѣл чел маї леснїчос.

Арт. 3. Атѣчѣа о лѣмбѣ ва фї маї лесне де дѣвѣдат, кѣнд се ва скрїе пре-кѣм се ростѣе шї се ворѣеде, шї кѣнд се ва ростї шї се ва ворѣї пре-кѣт се поате маї дѣскѣрт, маї лѣмѣрїт шї маї кѣпрїозѣтор.

Арт. 4. Фїенїкарѣ лѣмбѣ дѣшї арѣ каракѣтерѣл сѣѣ, кѣ карѣле се деосеѣеде де челѣлалѣ.

Арт. 5. Нїчї о лѣмбѣ нѣ е дѣствѣ де деплїнїтѣ шї дѣнавѣдїгѣ, ка съ се поатѣ ростї дѣтрѣнѣса тоате кѣцѣтѣрїле шї а се дѣпѣртѣшї кѣношїїнѣде оменѣнї.

Ашї маї пѣтѣ адѣоцї дѣкѣ врїо кѣцї. ва артїкѣлї, дѣр ен сѣ дѣкѣїем аплїкацїї асѣпра ачѣсторѣ. Аша дѣр дѣпѣ арт. 1 о лѣмбѣ трѣвѣ сѣ фїе ростїтѣ прїп кѣвїнтѣлѣ челѣ маї нїне кѣпоскѣтѣ дѣтрѣнѣса шї прїп сѣтне кѣт се поате маї сїмплѣ, дѣрѣнт карѣ дѣпѣ арт. 2 шї 3 прїп о орѣтографїе сїмплѣ, фѣртѣ а маї адѣоцї лїтерѣе де прїсос саѣ а лѣса не де аѣнѣс. Дѣпѣ арт. 4 трѣвѣ а се пѣзї тотѣеаѣна кѣвїнтѣлѣ зѣнї лѣмбї нечїзѣтатѣ, дѣтѣрїндѣсе дѣр адеѣвѣратѣ лор дѣсѣмпарѣ; їарѣ дѣпѣ арт. 5 тоате кѣвїнтѣлѣ стрѣїне че вор фї прїмїтѣ спрѣ а ростї идеї поаѣ, сѣ се дѣ-

вѣраче дѣр форма ачѣлорѣ дѣтрѣ карѣ се прїмеск. Дакѣ ачѣнї артїкѣлї вор фї кѣпоскѣдї де вѣнї шї темѣїнїчї, апої дѣр лѣмба ромѣнѣаскѣ, нѣ арѣ лок дѣндоїреа кѣнѣсѣпѣтоарѣлор, п. е. адѣк, нѣ addѣк, апѣн, нѣ аппѣн; лїтерѣе, нѣ лїтѣтерѣе, ш. а., кѣчї ачѣсѣста ар дѣнгрѣзѣ фѣарѣтѣ нѣлѣт дѣвѣцѣареа лѣмбѣї, шї нїчї ар фїкѣ пѣтїпѣцѣ фѣртѣ аї кѣпоаѣе тоате дѣтѣраѣерїле кѣвїнтѣлор єї дѣла мамѣлѣ лор.

Кѣвїнтѣлѣ прїмїтѣ дѣр зѣчїанїа трѣкѣтѣ де лїтерѣаторїї ромѣнї нѣ сѣѣ дѣмѣвѣрѣкат дѣр хайна ромѣнѣаскѣ, дѣкѣкѣт шї пѣлѣ асѣтѣлї фїеѣде-карѣ ле крѣеѣде стрѣїе дѣпѣ кѣношїїнѣде салѣ челѣ іndїvїdѣкалѣ, де зѣндѣ аѣ зѣрѣат шї зѣрѣеаѣзѣ ачѣеа марѣ деосѣвїре дѣр кѣвїнтѣлѣ прїмїтѣ, карѣеа акѣтѣ кѣ анеѣоѣе се ва депѣртѣ.*) Чѣрѣкадї, Длор, тїпѣл лѣмбѣї шїл дадї кѣвїнтѣлор че ле прї-мїдї. Сѣ венїм ла кѣтѣва амѣнѣнїцїмї. Ам чѣтїт маї де нѣлѣте орї дѣр фѣїлѣ ромѣнѣнѣнї кѣвїнтѣлѣ, дѣрїѣѣацїе, екѣстраордїнар, фѣїлетон, кѣнѣсїтѣѣцїе, кѣнѣсїдѣрацїе, кѣпїї, інѣстрѣкѣтрїѣе, історїа — сѣѣпѣтѣ, рѣдакѣцїе, рѣлацїе, рѣоѣацїе, кѣмерѣцїалѣ, сѣчїалѣ, поповїчѣскѣ, мїсчѣлѣ. шѣфїї. — Сѣнт шї алѣтелѣ, пре карѣ леам адѣнѣат дѣр нѣарѣ дѣтрѣнѣ мїк дїкѣсїонар. Лѣмба ромѣнѣнѣаскѣ пѣнѣтрѣ кѣвїнтѣлѣ дѣла аша дѣкѣлїнарѣ латїнѣаскѣ п'арѣ нїчї зѣн сѣѣршїт дѣр дїе, чї не тоате ле прїмѣеде сѣѣ дѣла інѣфїнїтїѣв саѣ дѣла авлатїѣ; плѣкарѣе, плѣкѣчїѣнѣе, дѣкїнарѣе, дѣкїнѣчїѣнѣе, амѣрѣчїѣнѣе. Н'арѣ дѣр кѣтор, нїчї дѣр кѣтрїѣцѣ; зї-

*) Ної крѣдем, кѣ нїчї аша анеѣоїе; нѣмаї сѣ маї авѣм нѣзїнѣ рѣѣдарѣе, нѣнѣлѣ ва трѣчѣ не-сѣе пої дѣкѣ зѣн парокїсїт де рѣфѣрѣмѣ, ка сѣ не нѣзѣем дѣнїнѣе нїчї вїсѣрїлѣ. Рѣд.,

чет тэраp, тэpъpидъ, фъкътop, фъкътoа-
pe; de ши инстpъктop п'ар лок, dar тpe-
взе а зиче инстpъктoape, iar пэ инстpъктpидъ,
кап, капете, пэ капі*), соціалъ, пэ
соціалъ, къчй кэвiнтеле дп сiес, socios, fa-
sies, glacios, фак сосіе, фадъ, гiадъ. Дела
оае зичем оидъ; плоае, плоидъ; аиа дар
фоае, фоидъ, iar пэ феіметон. Дела Мi-
рон, мiронескэ, понъ, понескэ, iar пэ
поповіческэ, къчй с'ар пэте апоі зиче по-
повіческовічй, ши дп зрмаре поповіческо-
вескэ ши аиа маі департе. Nape екс, к
сп. е. extraneus, стpъia, extinguo, стiнг;
саѣ дпайнте де вокале, еш ехiте, ешiре.
De ачестфел де дпсеишъpй сѣт маі мѣте,
тpевзе дар о дпделепіре днтре тодй. Дп
Молдова дп 2. Martie с'аѣ зпiт професорiй
съ пъзеаскэ тодй тот зпфел де ортогра-
fie, ши де ва фi пpип пэтиндъ ши зп стiл.
Iashi. ††.

ПЪРТАРЕА ДН ВІАЦЪ.

Кѣт е де дѣлче а тpъi, а кѣцета, а
сiмдi! Воiѣ тpъi ка съ тѣ свпзiѣ патъpeй,
воiѣ кѣцета ка съ кѣпоск адеврѣя, воiѣ
сiмдi ка съ iзвеск вiртѣтеа.

Dimineaда дпi воiѣ deokide inima ка
съ сiмд кѣ плiнѣтате вѣкpъia де а фi ши
де а пѣтеа фаче вiнеле; сеара тѣ воiѣ да
сопнѣлѣи кѣ мѣлцъmіrea де а фi тpъiт дп
невiновъдiе; адоа zi воiѣ лѣкpa ка съ фак
вiнеле че пэ ам фѣкът дп zioa тpекътѣ.

Мѣ воiѣ вѣкpъa дп тоате вѣпѣтѣцiе

*) Зичем капі, ка съ deosevim днтре chef ши
tete, днтре капете оменешй ши днтре оаме-
шй кѣ капете, карй стаѣ дп кауза алтора.
Red.

вiедеi фъpъ mъndrie ши фъpъ педpептате;
тѣ воiѣ лiпсi де кѣте пэ ам, фъpъ съ тѣ
мѣхпеск ши фъpъ съ кѣpтеск.

О адеврѣ, фi лѣмина дѣхлѣi мѣѣ! о
вiртѣте, фi сiнгъpa xpанъ а свѣлетѣлѣи мѣѣ!
о вiневоiндъ, о амор, о пpиетешъг, фiдi
сiнгъpa окъпацiе а вiедеi меле!

Воiѣ дпiнде а теа вiневоiндъ песте
тодй оамеиi, ка съ почiѣ фi totdeauna кѣ
inima плiнѣ де дѣлчеада де а iзвi. Воiѣ фi
фepiчiт пептpъ порочіrea алтѣia, пептpъ
кѣл воiѣ vedea мѣлцъmіт; воiѣ плѣцe пе
пепорочiтѣл че пэ почiѣ ажѣта ши тѣ воiѣ
дпшъpтъши дп пеказъpіле лѣi, къчй пpип
ачеаста ел ва фi кѣ атѣта маі зпзpат; воiѣ
зiта пе чел pѣѣ ши але лѣi фапте, къчй дп-
тp'алт кiп ар тpевѣи ка сѣл зpѣск.

Воiѣ тpъi пѣмаі ка съ iзвеск че е вѣп
ши плѣкът, iar зpa ши invidia vor афла тот-
d'азна а теа inимъ дпкiсѣ, къчй тѣ тем съ
пэ о стpіче а лор отравъ; воiѣ сѣфepi пе-
дрептатеа челорламдi фъpъ а тѣ плѣцe,
къчй ачешia сѣит дестѣл де педепсiдi кѣ а
фi pѣi.

Дп фepiчiре воiѣ фi дѣлче ши сiмдiтор,
ка съ фiѣ vrednik де дѣпса, дп пепорочіре
воiѣ фi pѣвѣтор ши кѣ кpъацiѣ кѣ съ о
почiѣ вiрѣi.

Нѣ воiѣ кѣpтi дпшpотива евенiменте-
лор вiедеi, къчй пэ цiѣи ши пэ кѣпоск пiчi
каса, пiчi скопѣл лор. Воiѣ пpиві пепъp-
цииmeа черѣлѣи ши а авiзъpілор сале, ка
съ тѣ vindek де mъndria де а тѣ кpеде
чева. Воiѣ пpиві кѣ тоатъ вѣгapea де сеа-
тѣ ла дпгpізiреа патъpeй пептpъ чеа маі
mікъ дп кpеатъpіле сале, ка съ пэ ажѣпг
вpеодатъ а тѣ кpеде пърѣсiт.

Воiѣ amira лѣкpъpіле ши вiртѣцiе о-
мѣлѣи ши вpъацiѣл, ши цепiѣл, ши свѣлiшi-

tatea ideilor sale, mi voiș fi plin de mla-
cuzimire pentră-къ сѣнт ал лѣи semen. О тѣ,
каре те аї degradat prin viciș mi fapte re-
le, афлѣ къ съvenirea та ва фї цѣарѣ din
a mea memorie, ка съ нѣ мѣ рѣșinez de a
mea fiinцѣ.

О пѣдежде! дѣмле inima mea de cigr-
rapца къ 'mi voiș петрече viaца дѣ невино-
вѣдѣе, ка съ нѣ дѣсфлѣдезе о неспѣсѣ
dorinцѣ de a трѣи. Inima 'mi съ нѣ се ово-
сеаскъ ницї odatѣ de а фаче vineле. Voiș
привї viaца ка не зн vine трекутор не каре
'л voiș перде фѣрѣ пѣрере de рѣѣ, петрѣ
къ 'л ам фѣкѣт прецѣит шї m'am въкѣрат
de дѣнѣл.

О тѣ че регѣлези а mea зрѣитѣ, дѣ 'mi
maї mѣлте datorii ка съ ам шї mѣлте каѣсе
de mѣлцѣмire! Maї vine съ дѣчетез din
viaцѣ декѣт съ съвѣршеск о кримѣ! Съ
нѣ фїѣ ницї odatѣ атѣт de мишел дѣкѣт
съ фак непорочїреа зѣѣ ente вїедѣитор!
Дѣшелѣчѣнеа нѣ влѣфла лок дѣ inima mea;
miнчѣнеа нѣ ва фї дѣ а mea гѣрѣ, къчї voiș
вѣдѣига арѣтѣндѣмѣт прекут сѣнт.

Естракт din *Rainal*
de A. Zane.

СОРА ШИ ХОЦѢЛ.

Сѣс дѣ deal ла тѣпѣстїре
Пѣѣце сора 'нтр'о грѣдинѣ,
Пѣѣце поаптеа ми съспїшѣ
Дѣн'а лѣмїи ферїчїре.

„De кѣнд ерам еѣ копїлѣ
Сѣнт de тоцї аї меї зїгатѣ,
Шї de пѣрїндї фѣрѣ мїлѣ
Дѣ нѣстїѣрї лѣпѣдатѣ.

„Фѣрѣ vine din пѣскарѣ
Мѣ вѣзѣѣ еѣ недѣсїгѣ,

Шї de-а лѣмїи дѣстердарѣ
Мѣ cїндїѣ дѣ вѣчї лїнсїгѣ.

„De кѣнд ерам зїкъ мїкѣ,
Окї'мї пѣлнѣгѣ, съфлѣт'мї цѣте,
Шї ка пошѣл че жос пїкъ
Вїадѣ'мї фѣце фѣрѣ време.

„Ах съвѣршаскъсе дѣдатѣ
Астѣ вїадѣ de дѣрере;
Вїе тоартеа ацѣнтатѣ
Ка о дѣлче тѣлнѣгѣре.“ —

Че спѣї драгѣ сорїоарѣ?
Зїсѣ хоцѣл din пѣдѣре,
Кѣ аї тѣ окї ка доѣ мѣре,
Тѣ цїнгашѣ лѣрїмїоарѣ.

Тѣ съ торї... тѣ.. о мїнзне!
Шї de Доина нѣ'дїї фрїкъ?...
Сорїоарѣ фрѣтошїкъ,
Фѣ трїї крѣчї ш'о рѣгѣчїзне.

„De вреї, окїї съ'дї лѣчѣаскъ
Ка чеа стеа че-акѣт дѣвїе,
Шї ка флорѣа din кѣтнїе
Дѣ пет inima съ'дї крѣаскъ:

„Хаї кѣ mine 'n кодрѣ верде,
С'азї Доїна чеа de жале,
Кѣнд пѣѣашѣл мерѣе н' валѣ
Пе кѣрѣреа че се перде.

„Сѣ веї шїнѣл de не стѣлѣ
Кѣт се 'налѣ, се ісѣѣе,
Пїсте корѣл че зѣрѣе
Дѣ прѣпастїа адѣлїкѣ.

„Еар чїокоїка кѣт се пѣлѣкѣ
Кѣнд мѣ vede ла нотїкѣ,
Кѣт стѣрїт дѣ цѣнѣнїкї пїкъ
Шї de фалѣ се дїсѣракѣ.

„Am дої стѣї de вїнѣ калѣ...
Дої!.. ницї вѣнтѣл нѣї дѣтрѣче,
Am товаренї доцпрѣече
Шї ла врѣѣ патрѣ пїстоале.

„Ам ла пепт о крѣчлѣдѣ
Кѣ летн сѣжн, кѣ тоаше сѣинте,
Шѣн пепт инѣше фервѣнте
Ка фервѣнтеа та гѣрѣдѣ.

„Ам о пеатрѣ пестематѣ,
Каре поаптеа стрѣлѣчеце,
Прекѣт окѣв'дѣ че пѣндеце
Ферѣчѣреа депѣртатѣ.

„Ласѣ тот: трѣстѣ кѣліе,
Команак, метанѣ, расѣ;
Шѣ де вреѣ съ фѣй воѣоасѣ.
Ка о зі де воѣнѣчѣе:

„Вѣн дѣ лѣтеа ферѣчѣтѣ
Кѣ воѣнѣкѣа че те кѣатѣ;
Кѣчѣ кѣ дѣнсѣа нѣ е театѣ.
Де-а маѣ фѣ кѣлѣгѣрѣтѣ.“

Де-аѣ мерс сора нѣ е шѣре...
Еар д'атѣнче нѣн грѣдѣнѣ,
Нѣчѣ нѣ пѣлѣче, нѣчѣ сѣспѣнѣ
Нѣме 'н деал ла тѣлѣсѣрѣе.

(Din Proșșire.)

В. А.

МАРИШ ДЕ ПРИМЪВАРЪ.

I.

Тодѣ, кѣ тодѣ дѣтрѣ зѣре,
Д'о потрѣвѣ съ пѣшѣн,
Дадѣ пѣчоарелор порпѣре,
Ла вердеацѣ съ епѣм. (vic.)
Іатѣ дѣлче прѣмѣварѣ,
А стрѣлѣчѣтѣ не кѣпѣнѣ,
Шѣ кѣатѣ ла дѣнсѣ афарѣ
Бѣтрѣнѣ, тѣнерѣ шѣ конѣ. (vic.)

Х о р ъ л.

Фѣломѣла, тѣртѣрелѣа,
Мѣрлѣда шѣ порѣтѣвелѣа,
Не ратѣрѣ френзоасѣ стѣнд,
Дѣмпрезѣнѣ мелодѣацѣ.
Шѣ армонѣе акордеацѣ,
Тот конѣдорѣа рѣзѣнѣнд.

II.

Соареле рѣварѣсѣ разѣ,
Кѣтрѣ orizon сѣнд,
Шѣ патѣра 'нсѣфелѣеацѣ,
Сѣпѣ чер тоате рѣтѣвѣнд. (vic.)
Зѣфѣрѣй зѣвор прѣн вердеацѣ,
Песте гловѣла пѣтѣнтѣсѣк,
Шѣ дѣн флорѣ трѣгѣнд дѣлѣацѣ,
Локѣа тот дѣл тѣрѣстѣсѣк. (vic.)

Х о р ъ л.

Фѣломѣла, тѣртѣрелѣа шѣл.

III.

Не кѣпѣнѣ шѣ не лѣнкѣ
Не лѣневосѣа дѣбран,
Весѣл асѣдѣ ла тѣнкѣ,
Сѣ деа родѣа песте ап. (vic.)
Пѣлѣгѣрѣ, санѣ, сечерѣ, коасѣ,
Прѣн тот локѣа зорпѣсѣк,
Шѣ де гласѣрѣ вѣзѣроасѣ
Вѣй шѣ деалѣрѣ ехоесѣк. (vic.)

Х о р ъ л.

Фѣломѣла, тѣртѣрелѣа шѣл.

Антон Панн.

Провервѣи араѣчѣе.

Din șase setne podѣ кѣноаште не пѣ-
вѣнѣл. 1. Се тѣлѣе фѣрѣ дѣ а аѣеа прѣчѣлѣ
сѣре аѣеа. 2. Ворѣште десѣре матерѣй
дѣшерте. 3. Се дѣкредѣе фѣекѣ. 4. Дѣшѣ
скѣмѣвѣ локашѣа фѣрѣ сѣй трѣвѣіасѣк. 5.
Се сѣпѣрѣ пѣптрѣ лѣкрѣрѣ, карѣ нѣл інте-
ресацѣ. Шѣ 6) нѣ шѣгѣе осѣѣ дѣтрѣ дѣпѣ-
ман шѣ прѣетѣн.

Каре кѣлѣтореште не карѣа нѣдеждеѣ,
сѣрѣчѣа о арѣ де соѣе.

Е маѣ зѣнор а рѣстѣрна зѣн тѣнѣте, дѣ-
кѣт а естерпѣна трѣфѣа дѣн інѣма оме-
неасѣтѣ.

J. Mănu.